

Ms. 11. 94; चचाम मधु माध्वीकम् Bk. 14. 94. -2 Wine distilled from grapes; साध्वी माध्वीक चिन्ता न भवति भवतः Git. 12. (= मधो; Com.). -3 A grape. -Comp. -फलम् a kind of sweet cocoa-nut (Mar. मोहाचा नारळ).

माध्वीका *f.* A kind of red pulse (Mar. तांबडा पावटा).

मान् I. 1 \bar{A} . (मीमांसते = desid. of मन् q. v.) -II. 1 P., 10 U. = *Caus.* of मन् q. v.

मानः [मन्-घञ्] 1 Respect, honour, regard, respectful consideration; दारिद्र्यस्य परा मूर्तिर्यन्मानव्रविणाल्पता Pt. 2. 159; Bg. 6. 7; so मानधन &c. -2 Pride (in a good sense), self-reliance, self-respect; जन्मिनो मानहीनस्य तृणस्य च समा गतिः Pt. 1. 106; R. 19. 81. -3 Haughtiness, pride, conceit, self-confidence, vanity; मानाद् रावणः परदारान् अग्र-यच्छन् (विननाश) Kau. A. 1. 6. -4 A wounded sense of honour. -5 Jealous anger, anger excited by jealousy (especially in women); anger in general; मुञ्च मयि मान-मनिदानम् Git. 10; माधवे मा कुरु मानिनि मानमये 9; त्यजत मानमलं बत विग्रहैः R. 9. 47; Śi. 9. 84; Bv. 2. 56; Dk. 2. 3. -6 Opinion, conception. -7 Ved. Object, purpose. -नम् [मा-ल्युद्] 1 Measuring. -2 A measure, standard; माना-धीना भयसिद्धिः Mīmāṃsā; निराकृतत्वाच्छ्रुतियुक्तिमानतः A. Rām. 7. 5. 57. -3 Dimension, computation. -4 A standard of measure, measuring rod, rule; परिमाणं पात्रमानं संख्यै-क्यादिसंज्ञिका Sukra. 2. 344. -5 Proof, authority, means of proof or demonstration; येऽमी माधुर्यैः प्रसादा रसमात्र-धर्मतयोक्तास्तेषां रसधर्मत्वे किं मानम् R. G.; मानाभावात् (fre- quently occurring in controversial language) Pad. D. 4. 3. -6 Likeness, resemblance. -Comp. -अन्ध *a.* blinded by pride. -अहं *a.* worthy of honour; Ms. 2. 137. -अवभङ्गः destruction of pride or anger. -आसक्त *a.* given to pride, haughty, proud. -उत्साहः energy arising from self-confidence; Pt. 1. 226. -उन्नतिः *f.* great respect or honour; (सत्संगतिः) मानोन्नति दिशति पापमपाकरोति Bh. 2. 23. -उन्मादः infatuation of pride. -कलहः, -कलिः a quarrel caused by jealous anger; Amaru. -क्षतिः *f.*, -भङ्गः, -हानिः *f.* injury to repu- tation or honour, humiliation, mortification, insult, indignity. -ग्रन्थिः 1 injury to honour or pride. -2 violent anger. -ग्रहणम् fit of sulkiness. -द *a.* 1 showing respect. -2 proud; इत्थं मानद नातिद्वरमुभयोरप्याबयोरन्तरम् Bh. 3. 24. -3 destroying pride. -4 a giver of honour (a mode of addressing lovers &c.). (-दः) a mystical name for the letter आ. (-दा) N. of the second digit of the moon. -दण्डः a measuring-rod; स्थितः पृथिव्या इव मानदण्डः Ku. 1. 1. -धन *a.* rich in honour; महौजसो मान-घना घनार्चिताः Ki. 1. 19. -धानिका a cucumber. -धमात् *a.* puffed up with pride. -परिखण्डनम् mortification, humiliation. -भङ्गः see मानक्षति. -भाज् *a.* receiving honour from; राजस्रातकयोश्चैव स्नातको वृषमानभाक् Ms. 2. 139. -भृत्, पर *a.* possessing pride, extremely proud; प्रथमे मानमूर्तो न वृणयः Ki. 2. 44. -महत् *a.* rich or great in pride, greatly proud; किं जीर्णं तृणमिति मानमहतामग्रेसरः केसरी Bh. 2.

29. -योगः the correct mode of measuring or weighing; मानयोगं च जानीयात्तुलायोगांश्च सर्वशः Ms. 9. 330. -रन्ध्रा a sort of clepsydra, a perforated water-vessel, which, placed in water and gradually filling, serves to mea- sure time. -वर्जित *a.* 1 disgraced, dishonoured. -2 hum- ble, lowly. -3 slanderous, libellous. -वर्धनम् indica- ting, increasing respect; यत्किञ्चिदेव देयं तु ज्यायसे मानवर्धनम् Ms. 9. 115. -विषमः one of the ways of embezzlement namely making use of false weights and measures; Kau. A. 2. 8. 26. -सारः, -रम् a high degree of pride. -सूत्रम् 1 a measuring-cord; Dk. 2. 2. -2 a chain (of gold &c.) worn round the body.

मानयित् *m.* One who honours, honourer.

माननम्, -ना 1 Honouring, respecting; अश्विनोर्माननार्थं हि सर्वलोकपितामहः Rām. 5. 60. 2. -2 Killing; भवतोऽभिमनाः समीहते सरुषः कर्तुमुपेत्य माननाम् Śi. 16. 2.

माननीय *a.* Fit to be honoured, worthy of honour, deserving to be honoured (with gen.); मेनां मुनीनामपि माननीयाम् Ku. 1. 18; R. 1. 11.

मानवत् *a.* Proud, arrogant, haughty or high-spiri- ted. -ती A haughty or high-spirited woman angry through-jealous pride.

मानित *p. p.* [मन् णिच् क्त] Honoured, respected, esteemed. -तम् Showing honour or respect.

मानिन् *a.* [मान-इनि, मन्-णिनि वा] 1 Fancying, consi- dering, regarding (at the end of comp.); as in पण्डित- मानिन्, अनुचानमानी Bri. Up. 6. 1. 2. -2 Honouring, respecting (at the end of comp.). -3 Haughty, proud, possessed of self-respect; पराभवोऽप्युत्सव एव मानिनाम् Ki. 1. 41; परवृद्धिमत्सरि मनो हि मानिनाम् Śi. 15. 1. -4 Entitled, to respect, highly honoured; मानिनो मानयेः काले Bk. 19. 24. -5 Disdainful, angry, sulky. -6 Being regarded or considered as. -*m.* A lion. -नी 1 A woman posses- sed of self-respect, a strong-minded, resolute, or proud woman (in a good sense); चतुर्दिगीशानवमत्य मानिनी Ku. 5. 53; R. 13. 38. -2 An angry woman, or one offended with her husband (through jealous pride); माधवे मा कुरु मानिनि मानमये Git. 9; Ki. 9. 36. -3 A kind of odori- ferous plant.

मानिता, -त्वम् 1 Haughtiness, pride. -2 Honouring, respect. -3 Being respected or honoured.

मानःशिल *a.* Consisting of red arsenic (मनःशिल).

मानव *a.* (-वी *f.*) [मनोरपत्यम् अण्] 1 Relating to or descended from Manu; मानवस्य राजर्षिवंशस्य प्रसवितारं सवितारम् U. 3; Ms. 12. 107. -2 Human. -वः 1 A man, human being; मनोर्वंशो मानवानां ततोऽयं प्राथितोऽभवत् । ब्रह्मक्षत्रा- दयस्तस्मान्मनोजातास्तु मानवाः Mb.; Ms. 2. 9; 5. 35. -2 A lad, boy. -3 Mankind (pl.). -4 The subjects of a king (pl.) -वाः (*m. pl.*) N. of a school on Artha- śāstra; तेषामातृपूर्व्या यावानर्थोपघातस्तावानेकोत्तरो दण्डः इति